

LEAVE
THE PLANET
TO YOUR
KIDS

Garlita

Joint-Stock Company Ltd.

GO SUSTAINABLE
GO ORGANIC
GO QUALITY
GO BIODEGRADABLE

Aplinkosaugos ataskaita 2024

TURINYS

IŽANGA	3
1. ĮMONĖS VEIKLOS IR PRODUKTŲ APŽVALGA	4
1.1. Įmonės apibūdinimas	4
1.2. Įmonės gaminami produktai	6
1.3. Naudojamos žaliavos	7
1.4. Įmonės verslo procesai	8
2. KOKYBĖS IR APLINKOSAUGOS POLITIKA	9
3. APLINKOSAUGOS VADYBOS SISTEMOS APRAŠYMAS	10
4. APLINKOS APSAUGOS ASPEKTAI	11
5. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI	12
6. VEIKSMINGUMO RODIKLIAI	13
6.1. Energijos naudojimo našumas	13
6.2. Medžiagų naudojimo efektyvumas	14
6.3. Vanduo	14
6.4. Atliekos	15
6.5. Bioįvairovė	16
6.6. Išmetamieji teršalai	17
7. TEISINIAI REIKALAVIMAI	18
APLINKOSAUGOS VERTINTOJO IŠVADA	19

IŽANGA

Garliavoje, šalia Kauno, veikianti UAB „Garlita“ ilgametę patirtį turinti mezgimo įmonė, išsiskirianti tradicijų tęstinumu ir gebėjimu prisitaikyti prie šiuolaikinių iššūkių. Įmonės veiklos pradžia siekia daugiau nei tris dešimtmečius, kai buvo pradėta mokyklinių uniformų ir kariuomenės aprangos gamyba. Šiandien įmonė tapusi tarptautiniu mastu pripažintu tekstilės gamintoju, eksportuojančiu produkciją į daugelį Europos šalių ir išlaikančiu aukštus kokybės bei inovacijų standartus.

Šiuolaikinės tekstilės pramonės aplinkoje vienas svarbiausių uždavinių klimato kaitos poveikio ekosistemoms, visuomenės sveikatai bei ekonomikai mažinimas. Tekstilės sektorius daro reikšmingą įtaką šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijoms, vandens ir energijos vartojimui bei atliekų susidarymui. Atsižvelgdama į tai, UAB „Garlita“ veiklos strategija grindžiama tvarios plėtros principais, kurių esmė – efektyvus gamtos ir žmoniškųjų išteklių naudojimas, taršos mažinimas ir žiedinės ekonomikos skatinimas.

Įmonė įdiegusi integruotą vadybos sistemą, atitinkančią tarptautinius standartus ISO 9001:2015 ir ISO 14001:2015, taip pat Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1221/2009 bei naujausius Europos Komisijos teisės aktų pakeitimus. Ypatinga reikšmė skiriama Aplinkosaugos vadybos ir audito sistemai (EMAS), kuri užtikrina nuoseklų aplinkosauginių tikslų įgyvendinimą, veiklos skaidrumą ir suinteresuotųjų šalių įtraukimą. EMAS stiprina ne tik aplinkosaugos valdymą, bet ir bendrą įmonės vadybos kokybę, prisideda prie darbuotojų motyvacijos, veiklos efektyvumo ir konkurencinio pranašumo tarptautinėje rinkoje.

Įmonės pagrindiniai aplinkosauginiai tikslai:

- mažinti ŠESD emisijas per energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą,
- optimizuoti gamybos procesus siekiant sumažinti atliekų kiekį, taikant žiedinės ekonomikos principus,
- plėtoti gaminių ilgaamžiškumą ir skatinti atsakingą vartojimą,
- tiekimo grandinės partnerius skatinti laikytis tokių pat aukštų aplinkosaugos standartų.

Įgyvendintos aplinkosauginės priemonės ne tik mažina neigiamą poveikį aplinkai, bet ir kuria socialinę bei ekonominę pridėtinę vertę. Aplinkosaugos inovacijų įgyvendinimas didina darbuotojų motyvaciją ir įsitraukimą, gerina veiklos efektyvumą bei atveria naujas eksporto rinkas, kuriose vis daugiau dėmesio skiriama ekologiškiems produktams ir šviriems gamybos procesams. Tai stiprina įmonės konkurencinį pranašumą bei tvarią reputaciją tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu.

UAB „Garlita“ aplinkosauginė politika grindžiama nuostata, kad kiekvienas verslas turi atsakomybę prisidėti prie klimato kaitos mažinimo ir gamtos išteklių tausojimo. Įmonė aktyviai bendradarbiauja su užsakovais, tiekėjais ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis, skatindama sąmoningą vartojimą, atsakingą gamybą bei ilgalaikį aplinkosaugos tikslų siekimą. Pagrindinis įmonės siekis – tapti viena iš pažangiausių tvarios tekstilės gamybos įmonių Europoje, kuri ne tik reaguoja į klimato kaitos iššūkius, bet ir pati formuoja aplinkosaugos inovacijų kryptis.

Juozas Martikaitis
Generalinis direktorius

1. ĮMONĖS VEIKLOS IR PRODUKTŲ APŽVALGA

1.1. Įmonės apibūdinimas

Įmonės juridinis statusas, dydis: „Garlita“ yra uždaroji akcinė bendrovė (UAB), vidutinio dydžio pramonės įmonė (2025-06 mėn. joje dirbo 150 darbuotojai), įkurta 1970 metais.

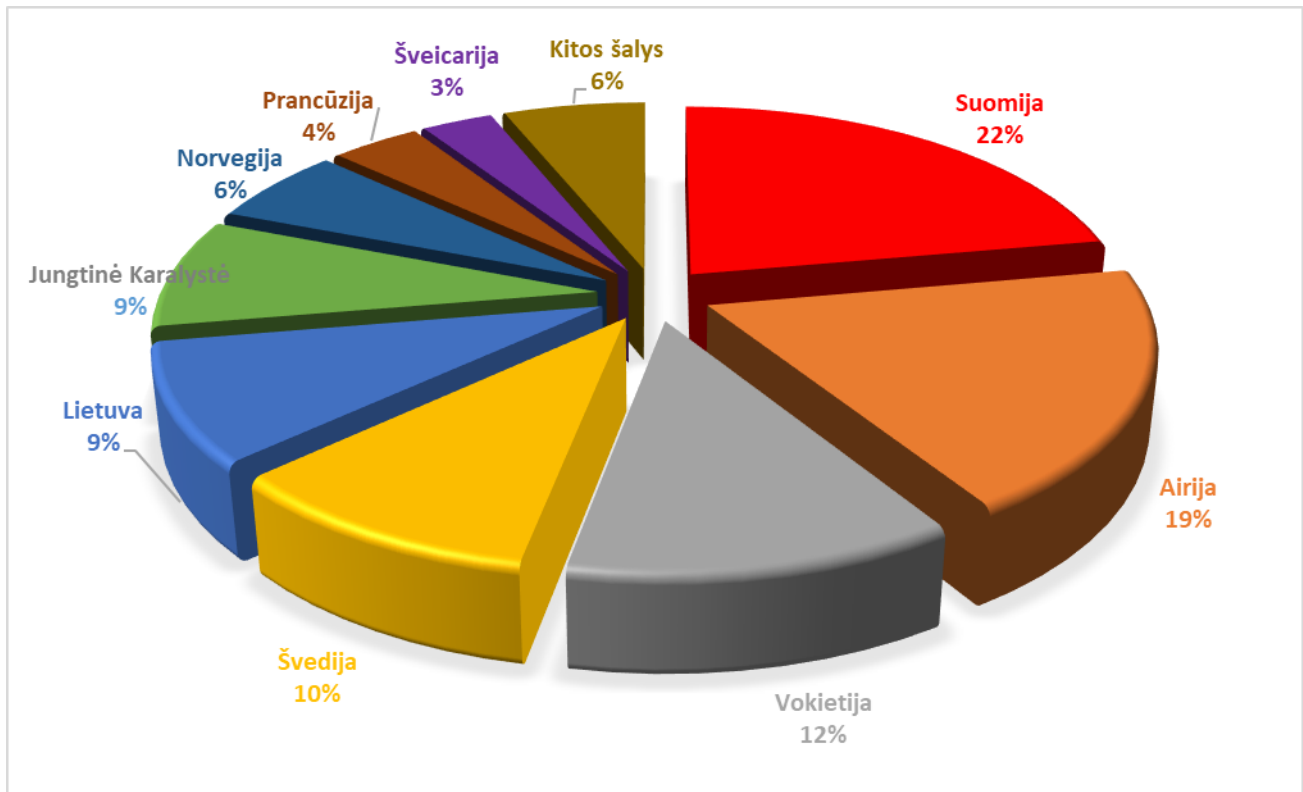
Įmonės veiklos sritis, produkcija: UAB „Garlita“ veikia tekstilės pramonės šakoje, trikotažo gamybos sektoriuje (trikotažo gaminių kūrimas ir gamyba: mezgimas ir siuvimas, veiklos kodai: EA 4, NACE 13.91, 14.39), gamina: moterišką, vyrišką ir vaikišką viršutinį trikotažą, įvairius uniforminius megztinius, šalikus, kepures, namų tekstilės gaminius bei kitus tekstilės produktus. Trikotažas, kaip ypatinga tekstilės rūšis, išsiskiria savo elastingumu ir prisitaikymu prie kūno formų, todėl suteikia judesio laisvę, patogumą ir funkcionalumą tiek kasdienėje aprangoje, tiek specializuotuose drabužiuose.

Įmonės pasiekimai ir išskirtinumas. Gaminių kokybės pripažinimas vietinėje rinkoje: UAB „Garlita“ pripažinta geriausiai šalyje dirbančia viršutinio trikotažo įmone vidutinio dydžio įmonių kategorijoje. Ji kuria, gamina ir tiekia megztinius Lietuvos policijai, muitinei, priešgaisrinei apsaugai bei kitoms tarnyboms, užtikrindama, kad gaminiai atitiktų NATO techninius standartus. Šie produktai įtraukti į prestižinį „NATO Master Cross Reference List“ katalogą, o įmonei suteiktas NATO komercinės įmonės kodas, patvirtinantis jos patikimumą ir tarptautinį pripažinimą. 2007 m. gruodžio 7 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymu Nr. 4-512 bendrovė oficialiai įtraukta į potencialių NATO konkursų dalyvių sąrašą, suteikiant galimybę dalyvauti reikšminguose tarptautiniuose projektuose. 2021 m. įmonė gavo NATIVA sertifikatą. Išskirtinai svarbu pažymėti, kad aukšta gaminių kokybė oficialiai pripažinta – įmonė jau ilgą laiką aprūpina kariuomenę megztiniais, atitinkančiais griežčiausius tarptautinius reikalavimus.

2020 m. apdovanojimas įmonei aukso medaliu „Lietuvos metų gaminy 2020“ už akupunktūrinį masažinį megztinį prisotintą vitaminu E.

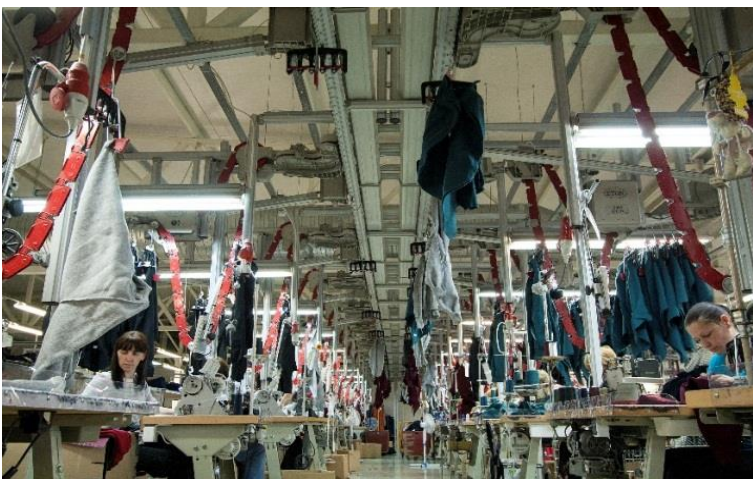
Gaminių kokybės pripažinimas užsienio rinkose: didžiulis įmonės pasiekimas – gaminių pripažinimas užsienyje – UAB „Garlita“ produkciją, skirtą specialioms tarnyboms perka Švedijos muitinė, Norvegijos kariuomenė ir kt. Įmonė savo gaminius kuria, gamina ir tiekia Didžiosios Britanijos, Švedijos, Suomijos, Airijos, Vokietijos ir kitų užsienio šalių kompanijoms. UAB „Garlita“ individualiai pritaiko gaminius gerai žinomų prekių ženklų įmonėms, atsižvelgdama į jų unikalų poreikį ir pageidavimus. Specialūs užsakymai atliekami siekiant užtikrinti, kad sukurti gaminiai atitiktų kiekvienos įmonės aukščiausius standartus ir stilių.

Įmonės tarptautiškumas: UAB „Garlita“ apie 91 procentus pagamintos produkcijos eksportuoja į įvairias Vakarų Europos šalis, likusi dalis parduodama Lietuvos rinkoje. Įmonės gaminių pardavimų pasiskirstymas pagal valstybes pavaizduotas 1 paveiksle. Įmonė užsienio rinkose yra pelnusi kokybiškų, patogių gaminių reputaciją. Įmonės privalumai yra palanki geografinė padėtis, gaminių-etalonų kūrimas, nepriekaištinga sukurto gaminio kokybė, gaminių ekologiškumas, darbų atlikimo terminų laikymasis, kvalifikuota darbo jėga, pažangių technologijų naudojimas, rūpinimasis aplinkos apsauga.

1 pav. Įmonės gaminių pardavimų pasiskirstymas pagal valstybes

Įmonės automatizacijos lygis: įmonės gamyba yra maksimaliai automatizuota, pradedant visomis gamybos procedūromis, baigiant apskaita ir gamybos saugumo užtikrinimu. UAB „Garlita“ turi elektronines V, VII, X, XII ir XVI klasės „Stoll“ mezgimo mašinas, o siuvimo procesuose naudojama ETON sistema. 2-3 pav. pavaizduotos įmonės gamybiniuose padaliniuose įdiegtos automatizuotos mezgimo ir siuvimo linijos.

2-3 pav. Automatizuotos siuvimo ir mezgimo linijos įmonėje „Garlita“

1.2. Įmonės gaminami produktai

Įmonės gamybos apimtys. Per savaitę UAB „Garlita“ įvykdo apie trisdešimt skirtingų modelių užsakymų, visas įmonės gaminių asortimentas siekia šimtus skirtingų gaminių pavadinimų. Įmonėje per mėnesį maksimaliai pagaminama iki 36 tūkstančių gaminių, per metus – vidutiniškai apie 340 tūkstančių gaminių. 1 lentelėje pateikta informacija apie įmonės gamybos apimtis vienetais 2022–2024 metais. Įmonė nuolat atnaujina gamybos įrangą, siekdama didinti jos automatizacijos laipsnį, didinti našumą, mažinti gamybos atliekas ir elektros sąnaudas.

1 lentelė. 2022–2024 metų įmonės gamybos apimtys, gaminių vienetais

Metai	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Pagaminti gaminiai, vnt.	314 806	248 681	234 676*

*2024 m. buvo pagamintas mažesnis gaminių skaičius, tačiau gaminiai sudėtingėjo.

Įmonės produkcija. Atsižvelgdama į suinteresuotųjų šalių poreikius bei lūkesčius UAB „Garlita“ gamina unikalius, išskirtinius gaminius:

- ❖ **inovatyvius gaminius:** įvairius gaminius – apsaugančius nuo vabzdžių, apsaugančius nuo elektromagnetinių spindulių ir elektrostatinių krūvių, atsparius ugniai, atsparius pjūviams ir aštriems daiktams, su vitaminu E, atsparius nuo UV spindulių, atsparius drėgmei, purvui, dėmėms, apsaugančius nuo bakterijų, antigrybelinius, nesugeriančius drėgmės, išstumiančius drėgmę, palaikančius temperatūrą, dezodoruojančius;
- ❖ **įvairius madingus vyriškus, moteriškus ir vaikiškus gaminius:** megztinius, džemperius, liemenes, apsiaustus, kelnes, sukneles, šliaužtinukus, batukus, sijonus ir kitus gaminius;
- ❖ **gaminius laisvalaikiui** – sportui, medžioklei, žvejybai, jodinėjimui, buriavimui, golfui, tenisui, futbolui, krepšiniui, slidinėjimui, moto sportui, kovų menams: sportines kelnes, sportinius švarkus, džemperius, treningus, apsiaustus, šalikus, kepures, apsiaustus ir kitus gaminius;
- ❖ **namų tekstilės gaminius:** pledus, pagalvių užvalkalus, kitus megztus namų tekstilės gaminius;
- ❖ **uniforminius megztinius:** mokykloms, apsaugos tarnyboms, jėgos struktūroms.

1.3. Naudojamos žaliavos

Savo gaminiams gaminti, įmonė naudoja pagrindines ir pagalbines žaliavas. Pagrindiniai žaliavų tiekėjai atitinka standarto „Eco Tex“ reikalavimus.

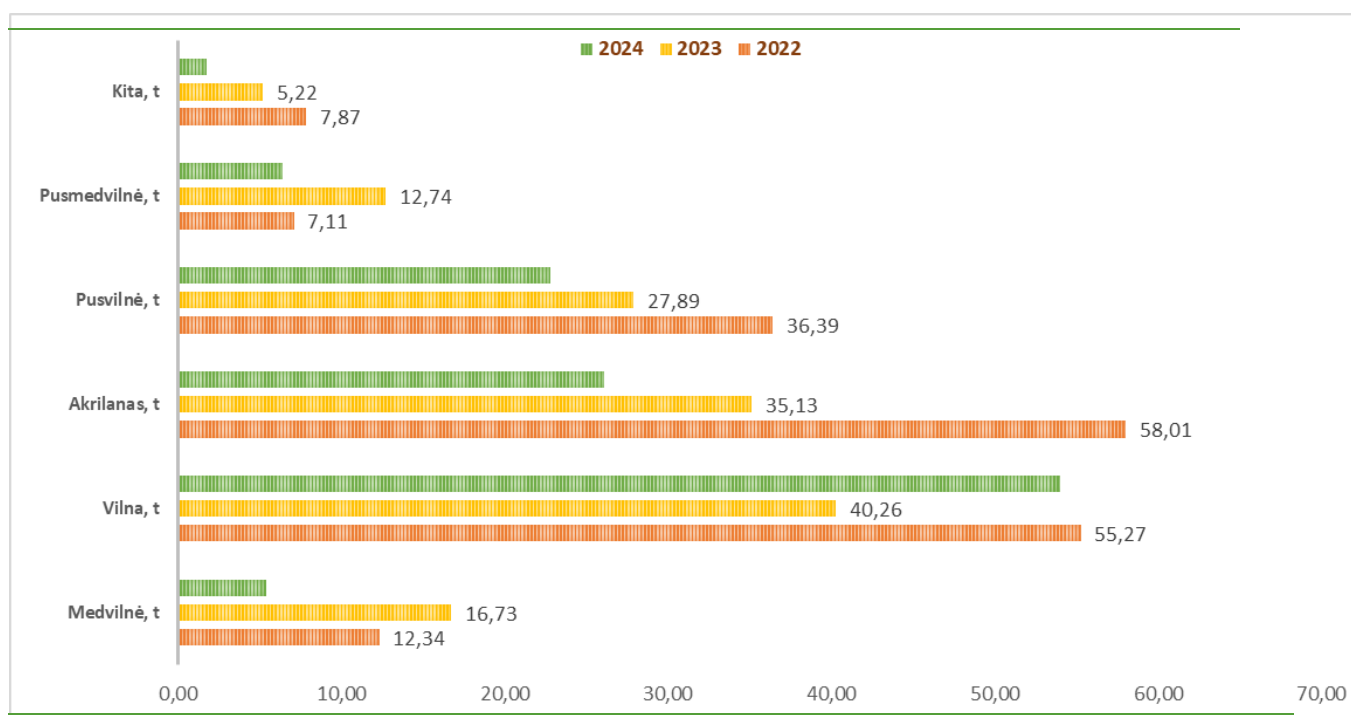
Pagrindinės žaliavos / verpalai:

- *natūralios: vilna, medvilnė, linas, šilkas;*
- *sintetinės: akrilanas, neilonas;*
- *mišiniai: pusvilnė, pusmedvilnė.*

Pagalbinės žaliavos/medžiagos:

- *pamušalai: sintetiniai, natūralūs;*
- *sagos: medinės, plastikinės, metalinės;*
- *etiketės: kartoninės, medžiaginės – sintetinės, medvilninės;*
- *užtrauktukai: plastikiniai, metaliniai;*
- *kitos: įvairūs siūlai, juostelės.*

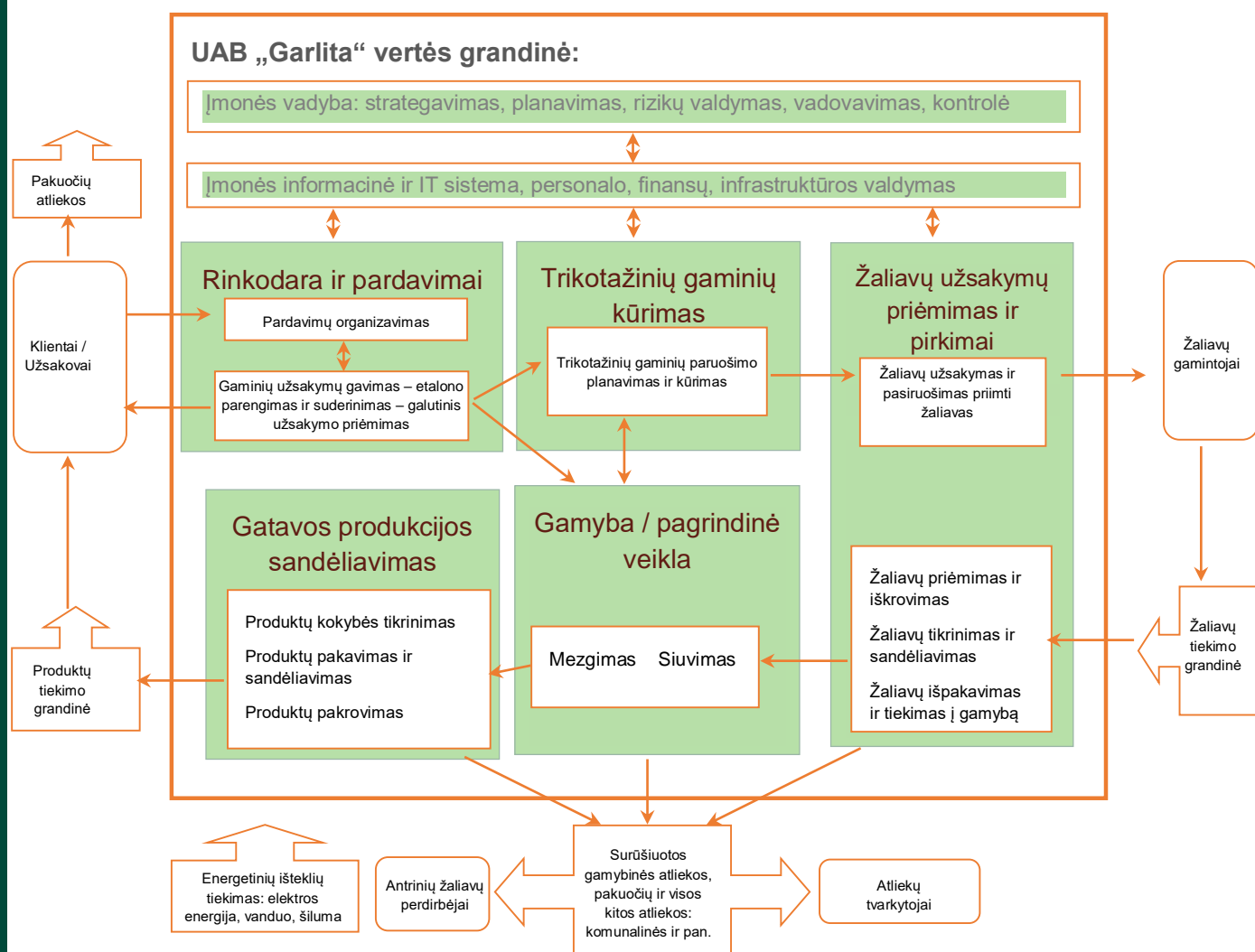
Žaliavų pasiskirstymas pagal sudėtį kinta atsižvelgiant į suinteresuotųjų šalių užsakymus. Pastaruoju metu stebima tendencija – mažėja sintetinių žaliavų naudojimas, o vilnos sunaudojimas didėja. 4 paveiksle pavaizduota įmonės perkamų pagrindinių žaliavų kiekiai tonomis 2022–2024 metais.

4 pav. Įmonės „Garlita“ perkamų pagrindinių žaliavų kiekiai

1.4. Įmonės verslo procesai

5 paveiksle pavaizduota UAB „Garlita“ įmonės verslo procesai ir jų bei organizacijos santykis su aplinka.

5 pav. UAB „Garlita“ verslo procesai ir organizacijos santykis su aplinka

2. KOKYBĖS IR APLINKOSAUGOS POLITIKA

UAB „Garlita“ mezga ir siuva viršutinius drabužius bei namų tekstilės gaminius, pagrindiniai jos produkcijos užsakovai – Lietuvos ir užsienio įmonės. Įmonė įsidiegusi kokybės vadybos sistemą ir aplinkos apsaugos vadybos sistemą, yra patikima savo klientų partnerė, atsakinga aplinkai bei suinteresuotosioms šalims.

Įmonė, atsižvelgdama į užsakovų atsiliepimus bei reikalavimus gaminių kokybei ir aplinkos apsaugai, suinteresuotųjų šalių poreikius bei lūkesčius, teisinius reikalavimus, deda pastangas tinkamai valdyti veiklos procesus, efektyviai vartoti energetinius išteklius, nuolat tobulinti gamybinę įrangą, kurti naujus produktus ir jų pakuotes, tobulinti savo kokybės ir aplinkosaugos sistemas bei joms keliamus tikslus.

Kokybės ir aplinkosaugos politika paskutinį kartą buvo peržiūreta 2025 m. gegužės mėn. 12 d. ir yra aktuali ir tinkama.

UAB „GARLITA“ ĮSIPAREIGOJA:

- ❖ *Mažinti dėl savo veiklos kylančią ar galinčią kilti aplinkos taršą ir užtikrina, kad imasi veiksmų šios taršos numatymui, ir jos sumažinimui, nuolat gerinti aplinkosauginį veiksmingumą.*
- ❖ *Vykdyti nuolatinį aplinkos apsaugos ir kokybės vadybos sistemos gerinimą ir didinti vadybos sistemos rezultatyvumą bei veiksmingumą.*
- ❖ *Laikytis visų teisinių ir kitų reikalavimų, aplinkos apsaugos įstatymų, reglamentų, taip pat ir visų įstatymų, reglamentuojančių visas mūsų įmonės veiklos sritis, įsipareigoja užtikrinti teisinių ir kitų priimtų reikalavimų laikymąsi.*
- ❖ *Taikyti EMAS III nuostatas savo veikloje, laikytis ISO 9001 ir ISO 14001 standartų reikalavimų.*
- ❖ *Mažinti savo veikloje atsirandančių atliekų kiekį, rūšiuoti ir valdyti atliekas, laikytis taršos prevencijos principų, taupyti natūralius išteklius ir energiją.*
- ❖ *Įgyvendinti ir nuolat gerinti kokybės ir aplinkosaugos politiką ir užtikrinti, kad politika yra žinoma ir suprantama įmonės darbuotojams, atvira visuomenei.*

3. APLINKOSAUGOS VADYBOS SISTEMOS APRAŠYMAS

Bendras apibūdinimas. 2004 m. įmonė įdiegė integruotą vadybos sistemą, atitinkančią ISO 9001 ir ISO 14001 standartų reikalavimus. Integruotos vadybos sistemos įdiegimas įmonėje suteikė klientams papildomą naudą, užtikrindamas gaminių patikimumą ir nuoseklų aukštos kokybės standartų laikymąsi. Įmonės vadovybė didelį dėmesį skiria aplinkos apsaugos standartų laikymuisi. Nuo 2010 m. aplinkos apsaugos vadybos sistemai įmonė taiko Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1221/2009 reikalavimus (EMAS). Nuo 2018 m. įmonė atnaujino savo aplinkos apsaugos sistemą pagal Europos Sąjungos Komisijos Reglamentą (ES) 2017/1505 bei Komisijos Reglamentą (ES) 2018/2026.

Aplinkosaugos sistemos valdymas. Aplinkos apsaugos vadybos sistema remiasi nustatytu įmonės veiklos ir produktų aplinkos apsaugos aspektų valdymu. Aplinkos apsaugos aspektai valdomi laikantis teisinių ir kitų įmonės prisiimtų reikalavimų bei vadovaujantis taršos prevencijos principu. Didesnis dėmesys skiriamas reikšmingiems aplinkos apsaugos aspektams. Būtent reikšmingiems aplinkos apsaugos aspektams iškeliami tikslai ir įgyvendinamos numatytos priemonės. Sisteminiis požiūris į aplinkos apsaugos vadybą aukščiausiojai vadovybei suteikia informacijos, kuri padeda sukurti ilgalaikę sėkmę ir galimybes prisidėti prie darnaus vystymosi šiais būdais:

- apsaugoma aplinka užkertant kelią ar sumažinant neigiamus poveikius aplinkai;
- mažinant potencialų neigiamą aplinkos būklės poveikį įmonės veiklai ir sistemiskai vertinant klimato kaitos rizikas bei jų įtaką veiklos tęstinumui;
- padedant įmonei įgyvendinti atitikties įsipareigojimus;
- didinant aplinkos apsaugos veiksmingumą;
- valdant įmonės gaminių kūrimo, gamybos, platinimo, vartojimo ir šalinimo būdus, naudojant gyvavimo ciklo perspektyvą, kuri neleistų aplinkos apsaugos poveikiams nenumatytai pakrypti į kitą gyvavimo ciklo tarpsnį;
- diegiant tvarius sprendimus ir klimato kaitos švelninimo priemones, įmonė įgyja finansinės bei veiklos naudos, o tai stiprina jos konkurencines pozicijas rinkoje.
- perduodant informaciją apie aplinkos apsaugą tinkamoms suinteresuotoms šalims.

Lyderystė. Kiekvienais metais yra nustatomi su kokybės ir aplinkosaugos politika suderinti tikslai ir uždaviniai. Įmonės aplinkosaugos politiką turi žinoti ir laikytis privalo kiekvienas įmonės darbuotojas. Įmonės kokybės ir aplinkosaugos politika skelbiama įmonės internetinėje svetainėje <https://www.garlita.lt/about-us/>. Paskirti vadovybės atstovai kokybei ir aplinkosaugai rūpinasi, kad sistema funkcionuotų ir duotų realią naudą vystant veiklą bei tausojant aplinką. Visi darbuotojai įtraukti į vadybos sistemą, įsipareigoja laikytis aplinkosaugos procedūrų. Darbuotojai skatinami teikti pasiūlymus gerinti aplinkosaugos vadybos sistemos veiksmingumą bei pagal poreikį dalyvauti mokymuose.

Nuolatinis gerinimas. Aplinkos apsaugos vadybos ir audito sistema (EMAS) integruota į įmonėje veikiančią vadybos sistemą pagal ISO 9001 ir ISO 14001 standartų reikalavimus. Aplinkos apsaugos vadyba integruota į įmonės verslo procesus, strateginę kryptį ir sprendimų priėmimą, kurie yra pritaikomi prie kitų verslo prioritetų. Siekdama taršos prevencijos ir nuolatinio veiklos gerinimo, įmonė periodiškai vykdo integruotos vadybos sistemos vidaus auditus pagal tarptautinių standartų reikalavimus. Vadybos vertinamųjų analizijų metu analizuojama informacija apie tikslų pasiekimo lygį, kokybės ir aplinkosaugos rodikliai ir kiti svarbūs klausimai, kurie užtikrina nuolatinį aplinkosaugos ir kokybės vadybos sistemų gerinimą, veiksmingumą ir rezultatyvumą.

4. APLINKOS APSAUGOS ASPEKTAI

Tiesioginiai aspektai. Reikšmingiausi tiesioginiai aspektai įmonėje pateikti 2 lentelėje.

2 lentelė. Reikšmingiausi UAB „Garlita“ tiesioginiai aplinkosaugos aspektai

Reikšmingas aplinkosaugos aspektas	Aprašymas	Poveikis aplinkai
<i>Gamybinių atliekų (audinių atraizų) susidarymas</i>	Audinių atraizų atliekos susidaro gamyboje Gaminių kūrimo procese įvertina atraizų susidarymą	Teigiamas poveikis – audinių atraizų atliekų rūšiavimas, perdavimas antriniam panaudojimui, t.y. naujų produktų sukūrimui ir gamybai. Neigiamas poveikis – žaliavų sunaudojimas.
<i>Elektros energijos naudojimas</i>	Daugiausiai elektros energijos įmonėje sunaudoja gamybiniai įrenginiai	Atsinaujančių išteklių energijos suvartojimas (saulės energija) – teigiamas poveikis. Naudojama iš miesto skirstomųjų tinklų gaunama elektros energija. Gamtos neatsinaujančių išteklių naudojimas – neigiamas poveikis.

Netiesioginės įtakos aspektai. Aspektai, kuriems UAB „Garlita“ gali daryti netiesioginę įtaką:

Produktų kūrimas: kuriant naujus gaminius, atsižvelgiama į produkto poveikį aplinkai, todėl užsakovui rekomenduojama pasirinkti tiekėjus, kurių tiekiamos žaliavos yra iš ekologiškos medžiagos, rekomenduojama naudoti natūralias medžiagas – taip netiesiogiai įtakojamas aplinkos apsaugos aspektas. Naudojamos programos sumažina audinių atraizų kiekį ir sumažina žaliavų sunaudojimą.

Gaminių ir pakuočių atliekos pas galutinius vartotojus: Produkto būvio ciklo pabaigoje – galutinių vartotojų sudėvėti drabužiai bei pakuotės atliekos teršia aplinką, patekdamos į sąvartyną. Popieriaus pakuotė ir gaminiai iš natūralių pluoštų greitai skaidosi aplinkoje. Galutiniam gaminio vartotojui gaminio etiketėje pateikiama informaciją dėl tinkamo naudoti (pasibaigus būvio ciklui) gaminio šalinimo būdo.

Aplinkos aspektų reikšmingumo nustatymas. Aplinkos apsaugos aspektų reikšmingumas vertinamas pagal patvirtintą reikšmingumo nustatymo metodiką. Aplinkos apsaugos aspektų reikšmingumas vertinamas atsižvelgiant į teisinius reikalavimus, suinteresuotųjų išorės ir vidaus šalių reikalavimus bei poveikį aplinkai.

5. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Ankstesnis aplinkosaugos tikslų pasiekimo lygis. UAB „Garlita“, siekdama didinti aplinkosauginį veiksmingumą ir mažinti veiklos poveikį aplinkai, kasmet užsibrėžia aplinkosaugos tikslus, susijusius su reikšmingų aspektų valdymu. Šie tikslai pasiekiami per aplinkosaugos veiksmų planuose numatytas užduotis. 2022–2024 metų tikslų pasiekimo lygiai pateikti 3–4 lentelėse.

3 lentelė. Gamybinių atliekų (santykinai nuo gautų žaliavų kiekio) susidarymas mezgimo ir sukirpimo procesuose

	Gamybinių atliekų susidarymas mezgimo procese	Gamybinių atliekų susidarymo pokytis mezgimo procese, lyginant su ankstesniais metais	Gamybinių atliekų susidarymas sukirpimo procese	Gamybinių atliekų susidarymo pokytis sukirpimo procese, lyginant su ankstesniais metais
2022	1,78 %	+0,21 %	15,25 %	+0,15 %
2023	1,68 %	-0,10 %	14,69 %	-0,56 %
2024	1,66 %	-0,02 %	12,49 %	-2,20 %

4 lentelė. Bendras elektros energijos sunaudojimas MWh ir vienam gaminiui pagaminti

	Elektros energijos suvartojimas, MWh	Elektros energijos suvartojimo pokytis, lyginant su ankstesniais metais	Elektros energijos suvartojimas vienam gaminiui MWh	Elektros energijos suvartojimo vienam gaminiui pokytis, lyginant su ankstesniais metais
2022	309,916*	-15,08 %	0,000984	-19,34 %
2023	263,561**	-14,96 %	0,001060	+7,17 %
2024	272,988***	+3,58 %	0,001163	+9,76 %****

*iš jų 124,725 MWh iš saulės energijos.

** iš jų 115,132 MWh iš saulės energijos.

*** iš jų 112,944 MWh iš saulės energijos.

**** Elektros energijos suvartojimas vienam gaminiui (lyginant su ankstesniais metais) išaugo dėl gaminių sudėtingumo.

Tikslai 2025-iems metams. Siekiant didinti aplinkosauginį veiksmingumą ir mažinti veiklos poveikį aplinkai, įmonė nustatė aplinkosauginius tikslus 2025-iems metams. Tikslai siekiami vykdant aplinkosaugos veiksmų planuose numatytas užduotis.

1 tikslas: Gamybinių atliekų kiekio mažinimas 2025 m.

1 uždavinys. Mezgimo procese gamybines atliekų kiekis neturi viršyti 2,3 proc.

2 uždavinys. Sukirpimo procese gamybines atliekų kiekis neturi viršyti 19,0 proc.

2 tikslas. Elektros energijos mažinimas 2025 m.

1 uždavinys. Sumažinti elektros energijos sunaudojimą vienam gaminiui, lyginant su 2024 m., 2 proc.

6. VEIKSMINGUMO RODIKLIAI

Skaičiavimo metodo aptarimas. UAB „Garlita“ aplinkosauginį veiksmingumą parodo su įmonės reikšmingais aplinkos apsaugos aspektais susiję rodikliai. Siekiant palyginti skirtingų metų duomenis, naudojami santykiniai rodikliai, sutinkamai su EMAS reikalavimais – **R skaičiai**, žymintys A ir B skaičių santykį. Visi santykiniai rodikliai apskaičiuojami metų **įvedinius arba A skaičius** (kiekvieno rodiklio įvediniai aptariami tolimesniuose skyriuose) palyginus (padalinus iš) metų **išvediniais arba B skaičiais**.

Išvediniai arba B skaičiai kiekvieno rodiklio atveju taikomi pagal prasmę – siekiama naudoti tokį išvedinį, kuris geriausiai atskleistų išteklių panaudojimo efektyvumą, būtų prasmingas ir lengvai suvokiamas, todėl vienu atveju R skaičius išreiškia sunaudojamų išteklių kiekį, tenkantį vienam apyvartos vienetui (šiuo atveju – milijonui eurų), kitu atveju – sunaudojamų išteklių kiekį tenkantį pagamintam produkcijos vienetui (šiuo atveju – vienam produkcijos vienetui) arba tenkantį vienam darbuotojui. 5 lentelėje pateikiami įmonės išvediniai arba skaičiai B, žymintys bendrus metinius įmonės išvedinius.

5 lentelė. UAB „Garlita“ bendri metiniai išvediniai, naudojami pagrindiniams rodikliams apskaičiuoti (B skaičiai, taikomi atitinkamiems rodikliams – R skaičiams apskaičiuoti)

B skaičiai – bendri metiniai išvediniai	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Įmonės metinė apyvarta, mln. Eur	5,71	4,97	5,26
Pagamintų gaminių skaičius, vnt.	314 806	248 681	234 676
Darbuotojų skaičius, žm.sk.	168	154	147

6.1. Energijos naudojimo našumas

Rodiklio reikšmė ir jo apskaičiavimas. Energijos naudojimo našumas rodo, kiek įmonė suvartoja energijos parduotai produkcijos vertei. Energijos naudojimo našumas konkrečiais kalendoriniais metais apskaičiuojamas konvertavus visų energetinių išteklių, kuriuos tais metais įmonė sunaudojo (tai yra įvedinys), į megavatvalandes (pagal nustatytus konvertavimo koeficientus) ir padalinus iš tų metų įmonės apyvartos, milijonais eurų (tai yra išvedinys), taip gaunant energijos naudojimo našumo rodiklio reikšmę, išreikštą megavatvalandėmis, tenkančioms vienam milijonui eurų įmonės apyvartos.

Energetiniai išteklių šaltiniai ir naudojimas įmonėje:

- Elektros energija naudojama įmonės administracijoje ir gamyboje gaunama iš centralizuotų elektros energijos tinklų bei saulės jėgainės.
- Gamtinėmis dujomis yra šildomi įmonės pastatai ir ruošiamas karštas vanduo.
- Benzinas, dyzelinis kuras ir suskystintos dujos naudojamos įmonės automobiliuose.

6 lentelėje pateikti duomenys apie įmonės energetinių išteklių sunaudojimą, jų konvertavimą ir bendrą energijos naudojimo našumą.

6 lentelė. UAB „Garlita“ energetinių išteklių naudojimas, konvertavimas į MWh ir energijos sunaudojimas MWh, vienam milijonui eurų apyvartai uždirbti

Rodiklis Matavimo vnt.	Koeficientas, verčiant į MWh	2022 m.		2023 m.		2024 m.	
		Matavimo vienetais	MWh	Matavimo vienetais	MWh	Matavimo vienetais	MWh
Elektros energijos sunaudojimas (iš el.tinklų), MWh	1	185,191	185,191	148,429	148,429	160,044	160,044
Saulės energijos sunaudojimas, MWh	1	124,725	124,725	115,132	115,132	112,944	112,944
Gamtinių dujų sunaudojimas, m ³	8,82	34765	306,627	32611	287,629	34061	300,418
Benzino sunaudojimas, l	9,07	350	3,18	58	0,526	49	0,444
Dyzelinio kuro sunaudojimas, l	10,08	9530	96,06	6771	68,251	6645	66,982
Suskystintų dujų sunaudojimas, l	7,4	650	4,81	25,5	0,189	25,0	0,185
Iš viso, MWh	-	-	720,596	-	620,156	-	641,017
Energijos sunaudojimas, MWh vienam milijonui EUR apyvartai uždirbti	-	-	126,199	-	124,78	-	121,87

6.2. Medžiagų naudojimo efektyvumas

Rodiklių reikšmės ir jų apskaičiavimas. Medžiagų naudojimo efektyvumui apskaičiuoti naudojami 2 rodikliai. Pirmasis iš jų parodo, kiek verpalų žaliavos sunaudojama vidutiniškai vienam gaminiui pagaminti. Vidutinis sunaudotų verpalų kiekis gaminio vienetui rodo statistinį gaminio svorį, tačiau šis rodiklis negali atskleisti įmonei sukuriamos žaliavų vertės, todėl įvedamas antras rodiklis – sunaudotas verpalų žaliavos kiekis, tenkantis vienam milijonui eurų apyvartai uždirbti (žr. 7 lentelę).

7 lentelė. UAB „Garlita“ medžiagų naudojimo efektyvumas: sunaudotų žaliavų (verpalų) kiekis, t ir verpalų žaliavos kiekis, sunaudojamas vienam gaminiui pagaminti bei verpalų žaliavų sunaudojimas tonomis vienam milijonui eurų apyvartai uždirbti

	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Sunaudota verpalų (žaliavų), t	177	138	117
Verpalų žaliavos kiekis, sunaudotas vidutiniškai vienam gaminiui, g/vnt.	562	555	499
Verpalų sunaudojimas t, 1 milijonui eurų apyvartai uždirbti	31,00	27,77	22,24

6.3. Vanduo

Rodiklių reikšmės ir jų apskaičiavimas. Produkcijos skalbimo bei garinimo technologiniuose procesuose naudojami vandens išteklių. Šiuose procesuose sunaudojamas vandens kiekis santykinai nedidelis. Vandens naudojimo efektyvumui apskaičiuoti naudojami 2 rodikliai. Pirmasis iš jų parodo, koks vandens kiekis, įmonėje sunaudojamas per metus, tenka vienam įmonės dirbančiajam. Kadangi dirbančiųjų skaičius kasmet kinta priklausomai nuo daugelio priežasčių ir šis rodiklis negali atskleisti išteklių sunaudojimo sukuriamos vertės aplinkosaugai, todėl įvedamas

antras rodiklis – sunaudoto vandens kiekis, tenkantis vienam milijonui eurų apyvartai uždirbti (žr. 8 lentelę).

8 lentelė. UAB „Garlita“ vandens naudojimo efektyvumas: vandens suvartojimas per metus, m³, vandens kiekis, tenkantis vienam darbuotojui, m³ ir vandens kiekis kubiniais metrais, sunaudojamas vienam milijonui eurų apyvartai uždirbti

	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Vandens suvartojimas, m ³ per metus	1255	1080	1030
1 darbuotojui tenkantis vandens kiekis per metus, m³	7,5	7,0	7,0
Vandens kiekis m³, 1 milijonui eurų apyvartai uždirbti	219,8	217,3	195,8

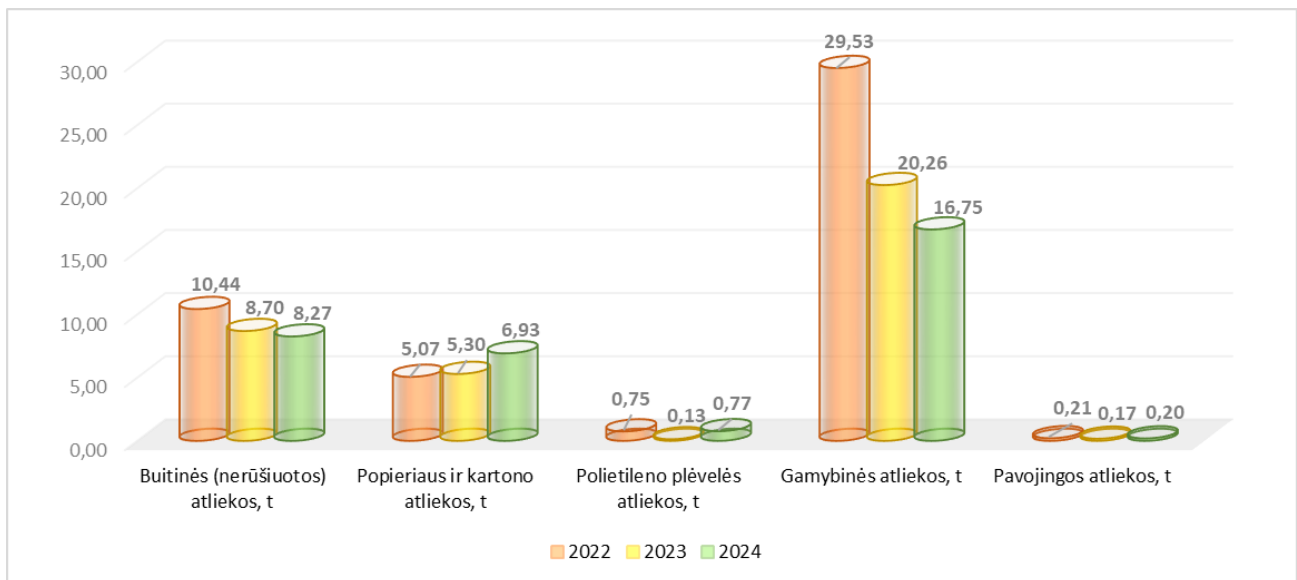
6.4. Atliekos

Rodiklių reikšmės ir jų apskaičiavimas. Įmonėje gamybos procesų metu, o taip pat kitų procesų metu susidaro gamybos ir kitos atliekos – būtinės, popieriaus ir kartono, polietileno, pavojingos atliekos. Visos atliekos įmonėje rūšiuojamos, apskaitomos, tinkamai prižiūrimos ir perduodamos atliekų tvarkytojams. Siekdama didinti aplinkosaugos sistemos veiksmingumą, įmonė stengiasi sumažinti susidarantių atliekų kiekį. Atliekų mažinimo veiksmų efektyvumas apskaičiuojamas rodikliu, kuris gaunamas sudėjus visų įmonėje susidarantių atliekų kiekį tonomis per metus ir padalinus iš įmonės metinės apyvartos milijonais eurų – taip gaunamas rodiklis, parodantis kiek įmonėje gavo tonų atliekų, uždirbdama vieną milijoną apyvartos (žr. 9 lentelę).

9 lentelė. UAB „Garlita“ atliekų susidarymo rodikliai: per metus susidarantių įvairių atliekų kiekiai tonomis ir atliekų kiekis tonomis, susidarantis vienam milijonui eurų apyvartai uždirbti

<u>Įmonėje susidarantių atliekų rūšys ir kiekiai per metus</u>	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Būtinės (nerūšiuotos) atliekos, t	10,44	8,70	8,27
Popieriaus ir kartono atliekos, t	5,07	5,30	6,93
Polietileno plėvelės atliekos, t	0,75	0,13	0,77
Gamybinės atliekos, t	29,53	20,26	16,75
Pavojingos atliekos*, t	0,21	0,17	0,20
Iš viso atliekų, t	46,00	34,56	32,91
Atliekų kiekis tonomis vienam milijonui eurų uždirbti	8,06	6,95	6,26

**Pastaba: pavojingų atliekų iš pagrindinės veiklos nesusidaro, tačiau pavojingų atliekų grupei priskiriamos šios atliekos: cheminėmis medžiagomis užterštos atliekos (chemikalų pakuotės, užterštos pašluostės).*

6 pav. UAB „Garlita“ susidarantių atliekų kiekiai, tonomis

Žiedinės ekonomikos principo pagrindas – antrinių žaliavų (gamybinių atliekų) perdirbimas ir jų panaudojimas. Įmonės išrūšiuotos gamybinės atliekos dalyvauja žiedinėje ekonomikoje, nes yra panaudojamos kitų gaminių gamybai, pavyzdžiui baldų pramonėje kaip užpildai. Tokiu būdu mažinamas atliekų kiekis, tausojami išteklių ir stiprinami žiedinės ekonomikos principai. Gamybinės atliekos parduodamos antrinių žaliavų supirkėjams. Šiuo tikslu įmonė skaičiuoja dar vieną svarbų rodiklį, susijusį su gamybinėmis atliekomis, parduotų atliekų kiekį (žr. 10 lentelę).

10 lentelė. UAB „Garlita“ išrūšiuotų ir kaip antrinė žaliava perduotų / parduotų atliekų dalis bendrame atliekų kiekyje, procentais

Antrinių žaliavų rodiklis	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Išrūšiuotų ir kaip antrinės žaliavos perduotų atliekų dalis, proc.	76,85	74,33	74,27

6.5. Bioįvairovė

Rodiklio reikšmė ir jo apskaičiavimas. Bioįvairovės rodikliui apskaičiuoti įmonė naudoja rodiklį, rodantį, kiek kvadratinį metrų užstatyto ploto įmonės teritorijoje (kuri yra 10 000 kvadratinį metrų) uždirba 1 milijoną eurų apyvartos. Įmonės teritorijoje stovi pastatai, kuriuose yra administracinės ir gamybinės patalpos, įrengta automobilių stovėjimo aikštelė. Rodiklis apskaičiuojamas užstatytos teritorijos plotą kvadratiniais metrais padalinus iš įmonės metinės apyvartos milijonais eurų. Skaičiavimai pateikti 11 lentelėje.

11 lentelė. UAB „Garlita“ įmonės teritorijos gamybinėmis ir administracinėmis patalpomis užstatyto ploto kvadratiniais metrais vienam milijonui eurų apyvartai uždirbti ir vienam vienetui produkcijos pagaminti

	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Užstatytos teritorijos plotas, m ²	4462	4462	4462
Bendras sandarintųjų paviršių plotas, m ²	3104	3104	3104
Gamtai skirtas plotas, m ²	2434	2434	2434
Užstatytos teritorijos plotas, m², 1 mln. Eurų apyvartai uždirbti	781,44	897,79	848,29
Užstatytos teritorijos plotas, m², 1 vnt produkcijos pagaminti	0,0142	0,0179	0,0190

6.6. Išmetamieji teršalai

Gamybos procesuose išmetamųjų teršalų nėra.

Procesuose, kuriuose gaminamas produktas, emisijų į orą, gruntą, žemę nėra.

Gamtinės dujos naudojamos šildymui, kuras naudojamas įmonės transportui.

Rodiklio reikšmė ir jo apskaičiavimas. Emisijų rodiklis apskaičiuojamas sudėjus visų per metus išmestų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (CO₂) kiekius, konvertavus visų rūšių įmonės per metus atliktas emisijas į anglies dvideginio emisiją (pagal nustatytus konversijos rodiklius) ir padalinus iš tų metų įmonės apyvartos milijonais eurų. Tokiu būdu gaunamas rodiklis, parodantis, kiek CO₂ emisijų tonomis per metus įmonė atlieka, uždirbama vieną milijoną eurų apyvartos. Skaičiavimai pateikti 12 lentelėje.

12 lentelė. UAB „Garlita“ emisijų kiekis, konvertuotas į anglies dvideginio emisijas tonomis, tenkantis vienam įmonės uždirbtam milijonui eurų apyvartos

	2022 m.		2023 m.		2024 m.	
	Sunaudojimas	CO ₂ , t	Sunaudojimas	CO ₂ , t	Sunaudojimas	CO ₂ , t
Gamtinės dujos	34 765 000 l	64,94	32 611 000 l	60,91	3 4061 000 l	63,62
Benzinas	350 l	0,75	58 l	0,12	490 l	1,05
Dyzelinas	9 530 l	25,32	6 771 l	17,99	6 645 l	17,66
Suskystintos dujos	650 l	1,01	25,5 l	0,04	25 l	0,04
CO ₂ emisijos, iš viso	-	92,02	-	79,06	-	82,36
CO ₂ emisijos/mln. EUR apyvartos	-	16,12	-	15,91	-	15,66

7. TEISINIAI REIKALAVIMAI

UAB „Garlita“ taikomi galiojantys teisiniai reikalavimai. Įmonėje sudarytas teisinių reikalavimų sąrašas, kuriuo vadovaujasi visi įmonės darbuotojai, o už jų stebėseną, pokyčių sekimą ir įgyvendinimą paskirtas atsakingas asmuo. Veiklos atitiktis teisiniams ir kitiems reikalavimams periodiškai vertinama vidaus audito metu.

Įmonė įsipareigoja užtikrinti atitiktį su aplinka susijusiems teisiniams reikalavimams ir laikytis taikomų aplinkos apsaugos teisinių ir kitų reikalavimų. Pagrindiniai įmonei taikomi teisiniai reikalavimai susiję su atliekų tvarkymu, pakuote ir pakuotės atliekų tvarkymu, mokesčiais už aplinkos teršimą. Įmonė pareiškia, kad atitinka su aplinka susijusiems teisiniams reikalavimams, vykdo teisinių ir kitų reikalavimų monitoringą.

Įmonėje susidaranti atliekos yra rūšiuojamos į gamybos atraižų, popieriaus ir kartono, polietileno plėvelės atliekas. Vykdoma susidarantių atliekų apskaita. Atliekos pridodamos pagal sutartis atliekų tvarkytojams. Įmonė vykdo teises prievoles, susijusias su gaminių pakuotės pateikimu į rinką bei taršos, kylančios iš mobilių šaltinių (transporto priemonių), apmokestinimu.

Pagrindiniai įmonei taikomi su aplinka susiję teisiniai reikalavimai:

- *Aplinkos apsaugos įstatymas.*
- *Atliekų tvarkymo taisyklės.*
- *Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklės.*
- *Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas.*
- *Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės.*
- *Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas.*
- *Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės.*
- *Priešgaisrinės saugos įstatymas.*
- *Reglamentas (ES) Nr. 1007/2011 – dėl pluoštų pavadinimų ir ženklavimo.*
- *Ecodesign for Sustainable Products Regulation (ESPR).*
- *Reglamentas (ES) 2024/1781. Tvarių gaminių ekologinio projektavimo sistema.*
- *Kiti veiklą ir aplinkos apsaugą reglamentuojantys teisiniai reikalavimai.*

APLINKOSAUGOS VERTINTOJO IŠVADA

EMAS aplinkosaugos vertintojas – VŠĮ „LST Sert“, registracijos numeris LT-V-0001, atliko patikrinimą ir deklaruoja, kad UAB „Garlita“, veikiančios Stadiono g. 2, Rinkūnų k., Kauno r., aplinkosaugos politika, aplinkosaugos vadybos sistema, audito procedūros ir jų įgyvendinimas bei aplinkosaugos ataskaita atitinka visus Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1221/2009 reikalavimus, Europos Sąjungos Komisijos Reglamento (ES) 2017/1505 bei Komisijos Reglamento (ES) 2018/2026 nuostatas.

Ši vertintojo išvada nėra lygiavertė EMAS registracijai, kurią gali suteikti tik kompetentinga įstaiga pagal Reglamentą (EB) Nr. 1221/2009.

Vertinimą atliko:

Aldona Ramanauskienė

2025 m. liepos 11 d.

Vilnius

Stadiono g. 2, Rinkūnų k., Garliavos apl.sen.
LT-53280 Kauno r., Lietuva
Tel./Faks. (+370 37) 393 893
Įmonės kodas 159794715
PVM mokėtojo kodas LT597947113
www.garlita.lt

UAB „Garlita“